

Zuhal Demir
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie
en Werk
Koning Albert II-laan 7, 6de verdieping
1210 BRUSSEL
T 02 552 61 00
kabinet.demir@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Aan mevrouw Leen Van Heurck
Administrateur-generaal
Vlaamse Onderwijsraad
Zenithgebouw 19de verdieping
Koning Albert II-laan 37
1030 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar /e-mail		ZD/DVS	
Dominique Van Sant		telefoonnummer	datum
dominique.vansant@vlaanderen.be		02/552 61 00	

Betreft: Adviesaanvraag VLOR – Pioniersscholen

Geachte,

De Vlaamse Regering hechtte haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs.

Mag ik u vriendelijk verzoeken over dit ontwerp van decreet binnen een termijn van dertig dagen het advies van de VLOR te willen verstrekken?

Ik bezorg u deze brief en de documenten die erbij gaan via elektronische post.

Met vriendelijke groeten,

Zuhal Demir
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Vergadering van vrijdag 13 maart 2026

VR PV 2026/12 - punt 0015

Betreft :

Pioniersscholen

Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs

Principiële goedkeuring m.h.o. op adviesaanvragen en onderhandelingen

(VR 2026 1303 DOC.0229/1TER, DOC.0229/2TER, DOC.0229/3 en DOC.0229/4)

Beslissing :

Mits voldaan wordt aan de voorwaarden, geformuleerd in het akkoord van 5 maart 2026 van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, beslist de Vlaamse Regering:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit,
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, te gelasten:
 - 2.1. over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), de Vlaamse adviesraad voor & door personen met een handicap (NOOZO), De Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) en de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC),
 - 2.2. de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten,
 - 2.3. voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Getekend door: Vanholle Maarten Bert F
Getekend op: 2026-03-13 18:17:36 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Vanholle Maarten Vlaamse
overheid

Maarten VANHOLLE,

Secretaris.

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over
tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar
meer kwalitatief en inclusiever onderwijs
 - Principiële goedkeuring

In de visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs' van 4 april 2025 engageert de Vlaamse Regering zich om een lange termijn traject op te starten dat moet leiden tot een meer inclusief onderwijssysteem tegen 2040. De opzet van een proeftuin met pioniersscholen is in de visienota opgenomen als een concrete stap in de evolutie naar meer inclusief onderwijs.

In de 'consultatienota over de evolutie naar scholen voor iedereen' van 28 november 2025 wordt de visie omtrent de evolutie naar meer inclusief onderwijs verder uitgewerkt en aangevuld met een strategie en tijdspad met concrete maatregelen.

Bijgevoegd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en de vorm van de tijdelijke projecten "pioniersscholen". Met ingang van schooljaar 2026-2027 zullen scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra, de mogelijkheid krijgen om pioniersscholen vorm te geven om geleidelijk te evolueren naar scholen voor iedereen. Er wordt gewerkt met een dubbel olievlekprincipe: in schooljaren 2027-2028 en 2028-2029 kunnen telkens bijkomende projecten opstarten. Alle goedgekeurde projecten kunnen vanaf hun derde werkjaar via lerende netwerken ook andere scholen begeleiden in hun eerste stappen richting scholen voor iedereen. De tijdelijke projecten met pioniersscholen laten toe om in de praktijk te verkennen hoe scholen kunnen evolueren naar kwalitatieve en meer inclusieve leeromgevingen, en bieden zicht op hefbomen en belemmeringen op de weg naar een meer kwalitatief en inclusiever onderwijssysteem. De pioniersscholen zullen begeleid worden door een tijdelijk consortium dat wordt gecreëerd door de leersteuncentra.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: onderwijs en vorming

Beleidsveld: kleuter- en leerplichtonderwijs

Beleidsdoelstelling: De organisatie van tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs, draagt bij aan de volgende doelstellingen van de Beleidsnota Onderwijs en Vorming 2024-2029:

- Strategische doelstelling 7: Blijven inzetten op zorg, inclusie en maatwerk
- Operationele doelstelling 28: Stappen zetten naar meer inclusief onderwijs

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

In het decreet van 5 mei 2023 over leersteun werd bepaald dat een onafhankelijke commissie van experts, academici, onderwijsprofessionals en ervaringsdeskundigen zou worden opgericht met de opdracht een advies te formuleren over een evolutie naar inclusief onderwijs en de rol van gewoon en buitengewoon onderwijs. Deze **Commissie Inclusief Onderwijs** (CIO) startte haar werkzaamheden in september 2023 en leverde haar advies '[Evolutie naar scholen voor iedereen](#)' op eind juni 2024.

In het **regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2024-2029** is het volgende opgenomen:

"We faciliteren de samenwerking tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs. Scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die als 1 school willen functioneren, krijgen die mogelijkheid. Zij nemen een rol op als pioniersscholen en brengen verder de mogelijkheden en drempels in de samenwerking tussen buitengewoon en gewoon onderwijs in kaart."

De beleidsnota **Onderwijs 2024-2029** stelt het volgende:

"We faciliteren en versterken de samenwerking tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs (zie ook OD 19). Scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die als een campusschool willen functioneren, krijgen die mogelijkheid. Zij nemen een rol op als pioniersscholen en brengen verder de mogelijkheden en drempels in de samenwerking tussen buitengewoon en gewoon onderwijs in kaart."

Op 4 april 2025 keurde de Vlaamse Regering de [visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs'](#) goed. Met de visienota engageert de Vlaamse Regering zich om een traject te starten om te komen tot een langetermijnvisie, een strategie en een tijdspad om te evolueren naar een meer inclusief onderwijssysteem in 2040. De visienota bepaalt de stappen die in dit traject gezet worden. De opzet van een proeftuin met pioniersscholen is in de visienota opgenomen als een concrete stap in het groeipad richting meer inclusief onderwijs.

In de [consultatienota over de evolutie naar scholen voor iedereen](#) van 28 november 2025 wordt de visie naar meer inclusief onderwijs verder uitgewerkt en aangevuld met een strategie en tijdspad met concrete maatregelen. Daarbij wordt voorzien dat met ingang van schooljaar 2026-2027 scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra, de mogelijkheid krijgen om pioniersscholen vorm te geven.

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/508 van 2 december 2025.

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het advies van Inspectie van Financiën (BV/2025005034) van 3 december 2025 en vervolgens aan het advies van Inspectie van Financiën (BV/2026000856) van 27 februari 2026.

2 INHOUD

C. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

De visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs' beschrijft hoe het Vlaamse onderwijs geconfronteerd wordt met een aantal prangende problemen, zoals het capaciteitsprobleem in buitengewoon onderwijs, de oververtegenwoordiging van leerlingen uit kansarmoede in buitengewoon onderwijs, te lange busritten voor leerlingen, het stijgend aantal vragen naar leersteun in gewoon onderwijs en het leerrecht dat voor sommige leerlingen onder druk staat. Op basis hiervan wordt vastgesteld dat er nood is aan een systeemverandering, met name een evolutie naar meer inclusief onderwijs.

In deze evolutie naar meer inclusief onderwijs zullen we geleidelijk evolueren van een onderwijssysteem met twee aparte sporen van gewoon en buitengewoon onderwijs naar een onderwijssysteem dat het strikte onderscheid tussen gewoon en buitengewoon onderwijs overstijgt en waarin de toegang tot een aanbod buitengewoon onderwijs wordt beperkt tot wie het echt nodig heeft. Scholen voor gewoon onderwijs, leersteuncentra, CLB's en scholen voor buitengewoon onderwijs zullen hiertoe samenwerken om te evolueren naar scholen voor iedereen. Het doel is om expertise en mensen meer te bundelen en gezamenlijk in te zetten in scholen om op die manier multidisciplinaire teams te vormen. In het kader van tijdelijke projecten wordt vanaf schooljaar 2026-2027 de mogelijkheid gecreëerd voor scholen gewoon onderwijs, scholen buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra om samen te werken in pioniersscholen.

2. Tijdelijke projecten in onderwijs

De proeftuin "pioniersscholen" vindt plaats binnen het regelgevend kader van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in onderwijs. Dat kader laat toe om op een regelluwe manier nieuwe vormen van samenwerking en organisatie uit te proberen, en om na te gaan welke drempels en knelpunten daarbij opduiken en hoe deze kunnen worden weggewerkt.

De deelnemende scholen en partners engageren zich in de tijdelijke projecten vanuit de ambitie om de omslag naar 'scholen voor iedereen' te maken. De proeftuin biedt ruimte om vernieuwende praktijken rond inclusie en ondersteuning te ontwikkelen, uit te testen en te verfijnen.

3. Pioniersscholen

Scholen krijgen de kans om als pioniersscholen toe te werken naar scholen voor iedereen. Pioniersscholen ontstaan binnen projecten die worden opgezet door scholen, CLB's en leersteuncentra. Scholen gewoon onderwijs werken hiervoor samen met scholen buitengewoon onderwijs, één of meerdere CLB's en één of meerdere leersteuncentra. Pioniersscholen verkennen ook een samenwerking met welzijnsorganisaties om ondersteuning vanuit welzijn mogelijk te maken voor leerlingen die hier recht op hebben.

Om een maximaal effect te creëren met deze proeftuin en een dynamiek in gang te zetten van een evolutie naar scholen voor iedereen, zal gewerkt worden met een dubbel olievlekprincipe: gedurende de eerste drie jaar van de proeftuin kunnen elk jaar nieuwe projecten opstarten, en vanaf hun derde werkjaar kunnen deze projecten via een lerend netwerk andere scholen begeleiden in hun eerste stappen richting een school voor iedereen.

In de pioniersscholen zullen we een eerste zicht krijgen op mogelijkheden en belemmeringen op vlak van:

- Het functioneren van een multidisciplinair team, samengesteld uit personeelsleden van gewoon onderwijs, buitengewoon onderwijs, CLB en leersteun, in een school;
- Het toewerken naar minder labelling, door het niet noodzakelijk te maken dat eerst een GC-verslag wordt opgemaakt om ondersteuning te kunnen inzetten van het multidisciplinair team;
- Het werken aan een evidence-informed en meer inclusieve leeromgeving;
- Het voorzien van aanbod buitengewoon onderwijs in een school voor gewoon onderwijs, of omgekeerd, aanbod gewoon onderwijs in een school voor buitengewoon onderwijs en het realiseren van een onderwijscontext waarin leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften samen leren met het oog op maximale leerwinst voor alle leerlingen;
- Het verkennen van mogelijkheden op vlak van samenwerking met welzijnsactoren alsook met actoren van de arbeidsmarkt en van inburgering en integratie.

De pioniersscholen zullen een rol opnemen in het delen van hun ervaring, kennis en expertise met andere scholen, in functie van de geleidelijke evolutie van alle scholen naar scholen voor iedereen.

Een tijdelijk consortium zal de pioniersscholen begeleiden om evidence-informed te werken aan bovenstaande punten en om toe te werken naar het concept van scholen voor iedereen.

Er komt een evaluatie van de tijdelijke projecten met pioniersscholen om de kansen en nog bestaande knelpunten te identificeren, en om aanbevelingen te doen omtrent hoe alle scholen in Vlaanderen kunnen evolueren naar scholen voor iedereen, in het licht van het traject naar meer inclusief onderwijs tegen 2040.

D. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1 bepaalt een aantal definities van begrippen die in het besluit worden gehanteerd.

Artikel 2 bakent het toepassingsgebied van de tijdelijke projecten af.

Hoofdstuk 2. Doelstellingen van de tijdelijke projecten

Artikel 3 beschrijft het opzet en de overkoepelende doelstelling van de tijdelijke projecten. Een beweging naar scholen voor iedereen gebeurt via een andere organisatie van en samenwerking tussen gewoon onderwijs, buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra. De tijdelijke projecten laten toe om in de praktijk te verkennen hoe scholen kunnen evolueren naar meer inclusieve leeromgevingen, en bieden zicht op hefboomen en belemmeringen op de weg naar een meer inclusief onderwijssysteem.

Artikel 4 concretiseert de algemene doelstelling in een aantal operationele doelstellingen. Daarbij gaat het onder meer om het verzamelen van kennis en ervaring over het functioneren van een multidisciplinair team, het toewerken naar minder labelling, het werken aan een evidence-informed en meer inclusieve leeromgeving, het integreren van aanbod gewoon en buitengewoon onderwijs in één school, en het verkennen van samenwerking met actoren binnen welzijn en werk en inburgering en integratie.

Hoofdstuk 3. Opzet en organisatie

Artikel 5 verduidelijkt het opzet en de organisatie van de tijdelijke projecten en omschrijft wat onder een project en pioniersscholen wordt verstaan.

Binnen een project werken scholen voor gewoon onderwijs en voor buitengewoon onderwijs, één of meerdere CLB's en één of meerdere leersteuncentra samen. Hierbij wordt een maximum van vijf samenwerkende scholen voorzien om de omvang van de projecten beheersbaar te houden. In elk project moet minstens één school voor gewoon onderwijs en één school voor buitengewoon onderwijs zitten. De scholen die deelnemen aan het project worden pioniersscholen genoemd.

Een project kan binnen of over netten heen georganiseerd zijn, en mag gevormd worden vanuit een bestaande scholengemeenschap/scholengroep of als nieuw samenwerkingsverband. De samenwerking biedt de mogelijkheid om expertise te bundelen en gezamenlijk in te zetten. Op die manier kunnen multidisciplinaire teams uitgebouwd en ingezet worden die de kern vormen van de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd voor leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften. Zo wordt geëxperimenteerd met nieuwe organisatievormen die scholen in staat stellen om zich te ontwikkelen tot meer inclusieve leeromgevingen.

Tenslotte wordt bepaald hoe het multidisciplinair team vorm krijgt. Er wordt bepaald dat personeelsleden van de verschillende samenwerkende instellingen worden ingezet in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd.

Artikel 6 omschrijft de domeinen waarover scholen, CLB's en leersteuncentra afspraken moeten maken. Het gaat om afspraken die de samenwerking tussen de betrokken scholen, CLB's en leersteuncentra binnen een project structureren en verduidelijken, zodat de pioniersscholen kunnen functioneren binnen een duidelijk en transparant kader.

Artikel 7 omschrijft dat scholen, CLB's en leersteuncentra onderling afspraken moeten maken. Het gaat om afspraken die de samenwerking tussen alle betrokken partners structureren en verduidelijken, zodat de pioniersscholen kunnen functioneren binnen een duidelijk en transparant kader.

Artikel 8 legt vast dat scholen, leersteuncentra en centra voor leerlingenbegeleiding, afspraken moeten maken met externe partners, zoals organisaties uit de welzijnssector, om externe ondersteuning mogelijk te maken voor leerlingen die hier recht op hebben, alsook met actoren van de arbeidsmarkt als dat van toepassing is voor de betreffende pioniersschool.

Artikel 9 introduceert het principe van de dubbele olievlek. Het gaat om een strategie om zowel een jaarlijkse uitbreiding van het aantal projecten met pioniersscholen te realiseren als om de opgebouwde expertise te verspreiden aan de hand van lerende netwerken. Op die manier overstijgt de impact van de tijdelijke projecten de direct betrokken scholen en wordt de dynamiek naar meer inclusief onderwijs verder verspreid en versterkt.

Artikel 10 legt de omvang en het tijdsplan van de tijdelijke projecten vast.

Paragraaf 1 legt de gefaseerde opstart van de projecten vast. In schooljaar 2026-2027 beginnen de eerste 20 projecten, in schooljaren 2027-2028 en 2028-2029 kunnen telkens 15 bijkomende projecten opstarten. Alle lopende projecten kunnen vanaf hun derde werkjaar andere scholen via lerende netwerken begeleiden in hun eerste stappen richting scholen voor iedereen. Op die manier kan het totale bereik van de proeftuin oplopen tot 50 projecten.

De looptijd van de projecten varieert afhankelijk van het instapmoment. De eerste projecten die starten in schooljaar 2026-2027 hebben een looptijd van 5 schooljaren. De projecten die starten in schooljaar 2027-2028 hebben een looptijd van 4 schooljaren. De projecten die starten in schooljaar 2028-2029 hebben een looptijd van 3 schooljaren.

Paragraaf 2 benoemt de rol van het tijdelijk consortium voor de begeleiding van de projecten.

Hoofdstuk 4. Afwijkingen van de regelgeving

In een tijdelijk project kan afgeweken worden van onderwijsregelgeving en dit binnen de klijtlijnen die daarvoor zijn vastgelegd in artikel 4 van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs. In de verschillende afdelingen van dit hoofdstuk wordt bepaald van welke regelgeving de pioniersscholen mogen afwijken met het oog op de realisatie van de verschillende doelstellingen van de tijdelijke projecten.

Afdeling 1. Afwijkingen inzake organisatie en samenwerking

Artikel 11 zorgt ervoor dat leerlingen die zijn ingeschreven in de verschillende scholen die samen het project vormgeven, samen les kunnen volgen in een school of vestigingsplaats waar gezamenlijk onderwijs wordt georganiseerd, ook al is dit in een andere school dan diegene waar een leerling ingeschreven is. Leersteun wordt ingezet in deze scholen, aangezien leerondersteuners deel uitmaken van het multidisciplinair team dat gevormd wordt. De bepalingen omtrent deeltijdse lesbijkwoning voor leerlingen met een IAC-verslag of OV4-verslag in gewoon of buitengewoon onderwijs, waarbij een gemiddeld halftijdse lesbijkwoning in de andere school het maximum is, gelden niet aangezien de leerlingen voltijds les volgen in de school of vestigingsplaats waar gezamenlijk onderwijs wordt georganiseerd. De bepalingen omtrent voltijdse lesbijkwoning voor leerlingen van buitengewoon onderwijs in gewoon onderwijs gelden niet aangezien het niet gaat om een lesbijkwoning met het oog een terugkeer naar het gewoon onderwijs. De leerondersteuners werken mee in het multidisciplinair team voor de leerlingen die les volgen in de school of vestigingsplaats waar gezamenlijk onderwijs wordt georganiseerd, ongeacht of dit op de locatie van een school voor gewoon onderwijs of op de locatie van een school voor buitengewoon onderwijs is.

Artikel 12 regelt dat (bepalingen in) schoolreglementen in eenzelfde school kunnen verschillen in functie van het onderwijs dat gezamenlijk georganiseerd wordt in het kader van het project. De pioniersscholen hebben elk een schoolreglement. Het is mogelijk voor hen om bepalingen in hun schoolreglementen op te nemen met betrekking tot de samenwerking in het project, die mogelijk maar voor een deel van de leerlingen van toepassing zijn. Ook kan het zijn dat in één school verschillende schoolreglementen worden gehanteerd, bv een bestaand schoolreglement van de school en een reglement dat werd opgemaakt in de school of vestigingsplaats waar het onderwijs gezamenlijk wordt georganiseerd.

Artikel 13 bepaalt dat personeelsleden die aangesteld zijn in verschillende scholen of instellingen maar samen het multidisciplinair team vormen in de scholen of vestigingsplaatsen waar ze gezamenlijk onderwijs organiseren, deel uitmaken van de klassenraad, ook al behoren ze formeel tot verschillende scholen. Op die manier kunnen de personeelsleden die de leerlingen in de pioniersschool onderwijzen en begeleiden, beslissen over de vorming, evaluatie, deliberatie en toelating van leerlingen.

Artikel 14 regelt de uitwisseling van gegevens voor de leerlingen binnen het project. Verschillende instellingen zullen samen onderwijs organiseren voor leerlingen en hiertoe kunnen de nodige gegevens worden uitgewisseld.

Afdeling 2. Afwijkingen inzake leerlingenbegeleiding en leersteun

Artikel 15 bepaalt dat de multidisciplinaire teams het beleid op leerlingenbegeleiding in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd, vormgeven volgens de fases van het zorgcontinuüm voor alle leerlingen die er les volgen. Het multidisciplinaire team bepaalt volgens de fases van het zorgcontinuüm wie wanneer welke ondersteuning nodig heeft. Leerondersteuners maken deel uit van het multidisciplinair team en ondersteunen binnen die context leraren en

leerlingen. Het beschikken over een GC-verslag is geen noodzakelijke voorwaarde voor ondersteuning in de fase van uitbreiding van zorg. Er wordt ook verkend welke taken op vlak van leerlingenbegeleiding in de begeleidingsdomeinen onderwijsloopbaan, leren en studeren, en psychisch en sociaal functioneren, door het multidisciplinair team zelf kunnen worden opgenomen en vanaf wanneer een CLB als externe partner betrokken wordt.

Afdeling 3. Afwijkingen inzake speciale onderwijsleermiddelen

Artikel 16 zorgt voor een afwijking op de toegang tot speciale onderwijsleermiddelen zodat leerlingen met een auditieve beperking die ingeschreven zijn in buitengewoon onderwijs maar les volgen in de inclusieve context van een school of vestigingsplaats waar het onderwijs gezamenlijk wordt georganiseerd, gebruik kunnen maken van tolkondersteuning indien ze daar nood aan hebben.

Afdeling 4. Afwijkingen inzake vestigingsplaatsen

Artikel 17 zorgt ervoor dat scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die samenwerken in het kader van een project makkelijker een vestigingsplaats kunnen oprichten op de locatie van een school voor gewoon onderwijs. Hiertoe moet enkel een melding gebeuren en worden de mogelijkheden qua locatie verruimd. Dit mag namelijk ook wanneer dit verder is dan de eigen of aangrenzende gemeente, maar wel nog binnen eenzelfde onderwijszone of binnen eenzelfde scholengemeenschap.

Het oprichten van een vestigingsplaats is niet noodzakelijk om deel te nemen aan een project, maar kan een meerwaarde zijn voor sommige scholen. Daarom versoepelen we de regels in het kader van de tijdelijke projecten.

Artikel 18 regelt dezelfde versoepeling op vlak van het creëren van een vestigingsplaats voor scholen voor gewoon secundair onderwijs.

Artikel 19 regelt een versoepeling op vlak van het creëren van een vestigingsplaats voor scholen voor gewoon basisonderwijs.

Voor scholen voor buitengewoon basisonderwijs is er geen afwijking nodig aangezien zij al de vrijheid hebben om een vestigingsplaats op te richten op een campus van een school voor gewoon onderwijs die verder is gelegen dan de eigen of aangrenzende gemeente.

Afdeling 5. Afwijkingen inzake programmatie en rationalisatie

Artikel 20, 21 en 22 zorgen ervoor dat scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die samen onderwijs organiseren in een of meer scholen of vestigingsplaatsen het studieaanbod dat ze voorzien op elkaar kunnen afstemmen.

Artikel 21 bepaalt dat in een school voor buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvorm 3 en een aanbod type 9, bepaalde structuuronderdelen vrij programmeerbaar zijn; namelijk structuuronderdelen van hetzelfde studiedomein van de richtingen die de buso-school al aanbiedt en die worden ingericht in de school voor gewoon onderwijs waarmee samen onderwijs wordt georganiseerd. Zo kunnen scholen hun studieaanbod op elkaar afstemmen om een kwaliteitsvol en logisch aanbod te voorzien voor alle leerlingen in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt.

Artikel 22 bepaalt hetzelfde voor OV4, voor de structuuronderdelen die in het gewoon onderwijs ook vrij programmeerbaar zijn en die worden ingericht in een school gewoon onderwijs waarmee samen onderwijs wordt georganiseerd. Zo kunnen scholen ervoor zorgen dat leerlingen van gewoon

en buitengewoon onderwijs hetzelfde aanbod kunnen volgen in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt.

Artikel 23 bepaalt dat scholen voor buitengewoon onderwijs die een nieuw aanbod voor een type en/of opleidingsvorm willen programmeren, in de aanvraag moeten opnemen of er samenwerkingen zijn in het kader van de proeftuin pioniersscholen. Zo kan hier rekening mee gehouden worden bij de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 24 bepaalt dat een school voor buitengewoon basisonderwijs bij een aanvraag tot oprichting van een nieuw type in de omgevingsanalyse een samenwerking die ze heeft in het kader van de proeftuin pioniersscholen moet opnemen, zodat hier rekening mee kan gehouden worden bij de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 25 bepaalt hetzelfde voor scholen voor buitengewoon secundair onderwijs en hun omgevingsanalyse bij de aanvraag tot oprichting van een nieuwe opleidingsvorm of een nieuw type.

Artikel 26 bepaalt dat scholen voor buitengewoon basisonderwijs gedurende de looptijd van een tijdelijk project waar ze deel van uitmaken, beroep kunnen doen op genadejaren indien dat nodig is voor de types die ze mee organiseren in scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt. Voor deze scholen kan het namelijk zijn dat het niet haalbaar of wenselijk is om de rationalisatienormen te halen zoals andere scholen voor buitengewoon onderwijs die niet pionieren.

Artikel 27 bepaalt dat scholen voor buitengewoon secundair onderwijs gedurende de looptijd van een tijdelijk project waar ze deel van uitmaken, beroep kunnen doen op genadejaren indien dat nodig is voor de opleidingsvormen die ze mee organiseren in scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt. Voor deze scholen kan het namelijk zijn dat het niet haalbaar of wenselijk is om de rationalisatienormen te halen zoals andere scholen voor buitengewoon onderwijs die niet pionieren.

Afdeling 6. Afwijkingen inzake certificering

Artikel 28 geeft aan leerlingen met een IAC-verslag in een pioniersschool de mogelijkheid om de studiebekrachtiging te behalen uit het gewoon onderwijs, terwijl ze ingeschreven blijven in het buitengewoon onderwijs. In pioniersscholen kunnen leerlingen ingeschreven in het gewoon en het buitengewoon onderwijs samen de lessen bijwonen. Deze bepaling biedt mogelijkheden op het vlak van studiebekrachtiging om te verzekeren dat dezelfde studiebekrachtiging behaald kan worden, ongeacht waar leerlingen ingeschreven zijn.

Afdeling 7. Afwijkingen inzake leerlingenvervoer

Artikel 29 beschrijft op welke manier in de pioniersscholen mag worden afgeweken van de regelgeving omtrent het leerlingenvervoer in buitengewoon onderwijs. De pioniersscholen mogen volgens de noden die er zijn bepalen welke leerlingen gebruik maken van het leerlingenvervoer. Dit kan voor de leerlingen die zijn ingeschreven in het buitengewoon onderwijs, maar ook voor een leerling met een IAC-verslag of OV4-verslag die is ingeschreven in het gewoon onderwijs en les volgt in een school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd indien dat voor die leerling nodig is. Pioniersscholen die gelegen zijn in een regio waar er een pilootproject in het kader van het leerlingenvervoer is, volgen de regeling van de pilootregio. Pioniersscholen die niet gelegen zijn in een pilootregio volgen de regeling van een werkplan van één van de pilootregio's naar keuze.

Artikel 30 zorgt ervoor dat een leerling zich ook kan inschrijven in de dichtstbijzijnde school voor buitengewoon onderwijs die geen pioniersschool is, zonder dat deze keuze een impact heeft op het verkrijgen van het recht op leerlingenvervoer.

Afdeling 8. Afwijkingen inzake personeel

Artikel 31 formuleert een afwijking op de inzetbaarheidsregeling. Verschillende scholen, leersteuncentra en CLB's geven samen vorm aan een project. Hierdoor zullen de personeelsleden van de verschillende onderliggende scholen, leersteuncentra en CLB's moeten samenwerken en zullen sommige personeelsleden tijdens de duur van het project ook in een andere instelling dan die waar ze aangesteld of geaffecteerd zijn, ingezet worden. Daarom wordt in dit besluit een afwijking op de inzetbaarheidsregeling ingeschreven.

Zonder dat afbreuk wordt gedaan aan het principe dat een personeelslid wordt aangesteld in of geaffecteerd aan een instelling, wordt in het basisonderwijs, het secundair onderwijs, de leersteuncentra (zowel de zelfstandige als deze die deel uitmaken van een school voor buitengewoon onderwijs) en de centra voor leerlingenbegeleiding voorzien dat de personeelsleden van de instellingen die samen een project realiseren, kunnen worden ingezet voor het vervullen van opdrachten:

1. voor en in andere instellingen die samen onderwijs organiseren in een school of vestigingsplaats van het project;
2. ten behoeve van het geheel van het project.

Bij de toepassing van deze bepalingen worden minstens de volgende principes gehanteerd:

1. Het personeelslid wordt steeds aangesteld in of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair is ingericht.
2. De afstand over de openbare weg tussen de instelling van aanstelling of affectatie en de instelling waar het personeelslid wordt ingezet, mag niet meer dan 25 kilometer bedragen, tenzij het personeelslid uitdrukkelijk instemt met inzet over een grotere afstand.
3. Er wordt steeds rekening gehouden met de statutaire toestand van het personeelslid, zoals bepaald conform het betreffende decreet.

De bepalingen met betrekking tot inzetbaarheid worden opgenomen in het document, de overeenkomst of het besluit waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving.

Artikel 32 bepaalt dat er ook zal afgeweken worden van de gangbare TBSOB-regeling. Opdat personeelsleden die niet betrokken zijn bij het tijdelijk project niet gereaffecteerd of wedertewerkgesteld kunnen worden naar scholen waar samen onderwijs georganiseerd wordt in het kader van het project en dat deze scholen voor hun organisatie enkel maar moeten rekening houden met de personeelsleden van de scholen die mee het multidisciplinair team vormgeven, hoeven schoolbesturen voor de scholen die deelnemen aan het tijdelijke project, alleen de verplichtingen voor reffectatie en wedertewerkstelling na te leven op het niveau van de school.

Artikel 33 en 34 leggen vast dat in het kader van de schoolopdracht in het basisonderwijs de aanwezigheid van de personeelsleden in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt in het kader van het project ook buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen gevraagd kan worden, opdat samenwerking in multidisciplinaire teams gegarandeerd kan worden.

Om het organiseren van samenwerking en overleg zo flexibel mogelijk te maken, maken we dus mogelijk dat meer aanwezigheid gevraagd wordt op school zonder dat de effectieve lestijd/prestatienoemers worden opgetrokken. Daarvoor moeten we enkel voor het basisonderwijs afwijkingen inschrijven. In het secundair onderwijs vormt dit geen probleem want daar wordt de

aanwezigheid niet geregeld in de regelgeving. De pioniersscholen beslissen nog steeds zelf hoe ze de werkweek invullen.

Hoofdstuk 5. Aanvraag- en toekenningsprocedure

Artikel 35 omvat de bepalingen omtrent de oproep die wordt gelanceerd en waarop kandidaat-projecten kunnen intekenen.

Artikel 36 bepaalt de elementen die een kandidatuurdossier moeten omvatten.

Artikel 37 omschrijft de commissie die de projecten selecteert. Het BVR bepaalt ook de bezetting van deze commissie. Het oordeel op ontvankelijkheid van een dossier wordt ook bij deze commissie gelegd. In het artikel worden ook de minimale selectiecriteria vastgelegd die de voornoemde commissie zal hanteren.

Artikel 38 handelt over de aanduiding van de projecten met pioniersscholen door de Vlaamse Regering en vermeldt de voorziene subsidie en waarvoor ze bedoeld is. Elk project kan een subsidie van 260.000 euro ontvangen, om te werken aan de doelstellingen die zijn bepaald voor de proeftuin. Dit bedrag dient ingezet te worden voor de tijdelijke ondersteuning van het project, gedurende de looptijd van het project, om de opstart en de veranderingsprocessen in de pioniersscholen te ondersteunen zodat na afloop van de proeftuin pioniersscholen sterk genoeg staan om de werking structureel verder te zetten. Projecten bepalen zelf hoe ze dit vormgeven, bijvoorbeeld via het inzetten van gerichte expertise, professionalisering, enz. Ook kan het budget worden benut om onderwijsassistenten aan te stellen om te verkennen wat de meerwaarde kan zijn van een onderwijsassistent, een ander profiel dan een leraar, in de realisatie van een meer inclusieve leeromgeving. Tenslotte kan het budget ook gebruikt worden voor de organisatie van lerende netwerken om vanaf het derde schooljaar expertise te delen met andere scholen. Bij de oproep voor pioniersscholen zullen verantwoordingsregels voor de besteding van de subsidie worden vastgelegd en gecommuniceerd.

Hoofdstuk 6. Begeleiding en opvolging

Artikel 39 legt vast dat een tijdelijk consortium wordt gecreëerd door de leersteuncentra in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten om de pioniersscholen met gepaste expertise te kunnen begeleiden. Het consortium duidt personeelsleden aan met expertise op vlak van effectieve didactiek, gedrag en kennisrijk curriculum in functie van een meer inclusieve leeromgeving, alsook expertise met het oog op de verschillende doelstellingen waar de tijdelijke projecten rond zullen werken en expertise inzake veranderingsprocessen in scholen. Het consortium kan ook andere experts betrekken in het consortium, bijvoorbeeld vanuit hoger onderwijs. De experts van het consortium begeleiden de projecten in het werken aan de verschillende doelstellingen, zorgen voor uitwisseling en expertisedeling tussen de projecten en ondersteunen de projecten als ze vanaf hun derde werkjaar lerende netwerken opzetten voor andere scholen.

Hoofdstuk 7. Evaluatie

Artikel 40 bepaalt dat de tijdelijke projecten worden geëvalueerd door een expertenpanel.

Een wetenschappelijke evaluatie zal worden uitgevoerd, samen met een evaluatie van de inspiratiescholen. Deze wetenschappelijke evaluatie zal ondersteunend zijn voor het expertenpanel.

De evaluatie moet toelaten om beleidsaanbevelingen te formuleren, met het oog op een duurzame verankering van meer inclusief onderwijs in het Vlaamse onderwijssysteem.

De evaluatie resulteert in een advies aan de Vlaamse Regering dat voorgelegd wordt aan het Vlaams Parlement. Op basis daarvan beslist de Vlaamse Regering over de voortgang of beëindiging van de proeftuin en eventueel in het geval van beëindiging gevolgd door een organieke

implementatie, over invoering van aanvullende structurele financiering of subsidiëring. De evaluatie vormt het uitgangspunt voor mogelijke aanpassingen in de regelgeving voor een organieke implementatie. Zo wordt de weg voorbereid voor pioniersscholen, en andere scholen, om na afloop van de proeftuin uit te groeien tot één instelling als school voor iedereen.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Artikel 41 bevat een traditionele slotbepaling.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor de ondersteuning van de pioniersscholen wordt er een budget voorzien per project dat in de vorm van een subsidie zal worden toegekend. Elk project kan een subsidie ontvangen van 260.000 euro. Met een geleidelijke opbouw van het aantal projecten is hiervoor 5,2 miljoen euro voorzien in begrotingsjaar 2026 voor 20 projecten, 9,1 miljoen euro in begrotingsjaar 2027 voor 35 projecten, en telkens 13 miljoen euro in begrotingsjaar 2028 en 2029 voor 50 projecten. In de volgende legislatuur zal hetzelfde budget van 13 miljoen euro moeten worden voorzien voor begrotingsjaar 2030 (voor het laatste schooljaar van de proeftuin 2030-2031).

Elk project wendt de toegekende subsidie aan voor het werken aan de doelstellingen die zijn bepaald voor de tijdelijke projecten. De subsidie wordt jaarlijks toegekend gedurende de looptijd van het project en kan besteed worden aan personeelskosten en werkingskosten die gepaard gaan met de tijdelijke ondersteuning van het project, zoals bijvoorbeeld voor de opzet, coördinatie en begeleiding van het project, voor het aanstellen van experts of het inkopen van expertise of professionalisering, of voor het organiseren van lerende netwerken voor andere scholen. Met de subsidie mogen projecten ook de mogelijkheid verkennen om onderwijsassistenten in te zetten binnen een kwaliteitsvolle en meer inclusieve leeromgeving. Met de subsidie mogen geen leraren worden aangesteld noch mogen leraren worden ingezet als onderwijsassistent.

Overzicht van het budget voor de proeftuin pioniersscholen:

VAK				
Proeftuin Pioniersscholen	2026	2027	2028	2029
Projecten met pioniersscholen (toekenning budget per project)	€ 5.200.000	€ 9.100.000	€ 13.000.000	€ 13.000.000

De tijdelijke projecten zullen vanaf begrotingsjaar 2026 worden gefinancierd met de uitbreidingsmiddelen voor de versterking van het Nederlands van leerlingen (plan Ieder kind taalheld). De verschillende voorziene budgetten zullen worden herverdeeld vanuit de Agodi-provisie FC0-1FBE2AA-PR naar begrotingsartikel FB0-1FGE2GN-WT.

Advies van Inspectie van Financiën werd verkregen op 3 december 2025. Inspectie van Financiën gaf op 3 december 2025 een gunstig advies met voorwaarden. Aan de voorwaarden werd tegemoetgekomen en het dossier werd vervolgens voorgelegd aan Begroting. Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting werd verkregen op 15 januari 2026, mits enkele voorwaarden.

Vervolgens werden nog wijzigingen aangebracht aan het voorontwerp van BVR en het budget voor de proeftuin pioniersscholen, waardoor opnieuw advies werd gevraagd aan Inspectie van Financiën en het dossier opnieuw werd voorgelegd aan Begroting.

Het tweede advies van Inspectie van Financiën werd verkregen op 27 februari 2026. Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies mits het voorontwerp van BVR aangevuld werd met een verwijzing naar meer gedetailleerde financiële verantwoordingsbepalingen die aan de subsidie-oproep toegevoegd worden. Om hieraan tegemoet te komen werd in artikel 38, derde lid, toegevoegd dat nadere verantwoordingsregels bij de subsidie-oproep worden vastgelegd.

Vervolgens werd het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting verkregen op 5 maart 2026. Het begrotingsakkoord werd verleend op voorwaarde dat:

- De budgettaire weerslag wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten en dit geen aanleiding geeft tot een meervraag in de toekomst.
- De benodigde middelen voor de respectievelijke jaren tijdig en volledig beschikbaar worden gesteld op de corresponderende begrotingsartikelen.
- Er een volledig en actueel overzicht wordt bezorgd aan het departement en kabinet Financiën en Begroting van de geplande aanwending van de AGODI-provisie. Dit overzicht wordt per begrotingsronde geactualiseerd en bij elke aanvraag voor begrotingsakkoord waarbij de financiering voorzien is vanuit de AGODI-provisie, zodat het departement en kabinet Financiën en Begroting te allen tijde over een actueel overzicht beschikt.

Om tegemoet te komen aan de derde voorwaarde, wordt een geactualiseerd overzicht bezorgd in het kader van begrotingsaanpassing 2026. Dit overzicht zal per begrotingsronde worden geactualiseerd.

B. ESR-TOETS

ESR-neutraal.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeelsbestand van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van dit voorontwerp van besluit over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs, zullen de nodige adviezen worden ingewonnen en zullen vervolgens onderhandelingen worden opgestart.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs;

2° De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs:

2.1. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit ter advies voor te leggen aan de Vlaamse Onderwijsraad, de Adviesraad handicap NOOZO, De Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens;

2.2. te gelasten de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten;

2.3. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs

Rechtsgrond

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, artikel 3, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, artikel 4, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2009 en 16 juni 2017 en artikel 6, §2, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 5 maart 2026.
- De Vlaamse Onderwijsraad heeft advies ... (nummer) gegeven op ... (datum).
- De Vlaamse adviesraad handicap NOOZO heeft advies ... (nummer) gegeven op ... (datum).
- De Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft advies ... (nummer) gegeven op ... (datum).
- De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. ... gegeven op (datum).
- De gemeenschappelijke vergadering van Sectorcomité X, van onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité, vermeld in het decreet van 5 april 1995 tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs, heeft protocol nr. ... gesloten op ... (datum) 2025.
- De Raad van State heeft advies xxxxx/x (adviesnummer) gegeven op ... (datum waarop het advies is uitgebracht), met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- In de visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs' van 4 april 2025 engageert de Vlaamse Regering zich om een lange-termijn-traject op te starten dat moet leiden tot een inclusiever onderwijssysteem in 2040. De opzet van tijdelijke projecten met pioniersscholen is in de visienota opgenomen als een concrete stap in de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs.

- In de Consultatienota over de evolutie naar scholen voor iedereen van 28 november 2025 wordt de visie over de evolutie naar meer inclusief onderwijs verder uitgewerkt en aangevuld met een strategie en tijdspad met concrete maatregelen. Daarbij wordt voorzien dat met ingang van schooljaar 2026-2027 scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra, de mogelijkheid krijgen om in het kader van tijdelijke projecten pioniersscholen vorm te geven. De tijdelijke projecten laten toe om in de praktijk te verkennen hoe scholen kunnen evolueren naar scholen voor iedereen, en bieden zicht op hefbomen en belemmeringen op de weg naar een meer inclusief onderwijssysteem.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° CLB: centrum voor leerlingenbegeleiding zoals bedoeld in het decreet van 27 april 2018 betreffende leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;
- 2° Codex Secundair Onderwijs: de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;
- 3° decreet basisonderwijs: het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997;
- 4° decreet leerlingenbegeleiding: het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;
- 5° decreet over leersteun: het decreet van 5 mei 2023 over leersteun;
- 6° GC-verslag: een verslag gemeenschappelijk curriculum als vermeld in artikel 16 van het decreet basisonderwijs en artikel 352 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 7° IAC-verslag: verslag individueel aangepast curriculum als vermeld in artikel 15 van het decreet basisonderwijs en in artikel 294, §2, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs;
- 8° leerling met specifieke onderwijsbehoeften: leerling als vermeld in artikel 3, 28° bis van het decreet basisonderwijs en artikel 3, 17°/4 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 9° leerondersteuner: een personeelslid als vermeld in artikel 5, 9° van het decreet over leersteun;
- 10° leersteun: ondersteuning als vermeld in artikel 6 van het decreet over leersteun;
- 11° leersteuncentrum: een leersteuncentrum als vermeld in artikel 5, eerste lid, 10°, van het decreet over leersteun;

- 12° ouders: de personen als vermeld in artikel 3, 41° van het decreet basisonderwijs en artikel 3, 32° van de Codex Secundair Onderwijs;
- 13° OV4-verslag: het verslag, vermeld in artikel 294, §2, 2°, van de Codex Secundair Onderwijs;
- 14° pedagogische begeleidingsdiensten: de pedagogische begeleidingsdiensten, vermeld in artikel 14 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs;
- 15° pioniersschool: pioniersschool als vermeld in artikel 5 van dit besluit;
- 16° project: project als vermeld in artikel 5 van dit besluit,
- 17° school: school als vermeld in artikel 3, 49° van het decreet basisonderwijs en in artikel 3, 38°, van de Codex Secundair Onderwijs, of een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs als vermeld in artikel 3, 10°, van de Codex Secundair Onderwijs.

Art. 2. Dit besluit is van toepassing op scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, met uitzondering van type 5, CLB's en leersteuncentra die samen een project voor pioniersscholen indienen, in het kader van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs.

Hoofdstuk 2. Doelstellingen van de tijdelijke projecten

Art. 3. De tijdelijke projecten Pioniersscholen kaderen binnen de transitie naar een meer kwalitatief en inclusiever onderwijssysteem. De projecten beogen samenwerking tussen scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra, met het oog op het gezamenlijk vormgeven van meer kwalitatief en inclusiever onderwijs.

Art. 4. De tijdelijke projecten hebben als doelstelling om, met het oog op structurele implementatie van meer kwalitatief en inclusiever onderwijs in de toekomst, inzichten te verwerven en gegevens te verzamelen die moeten toelaten om beleidsconclusies te trekken over de volgende elementen:

- 1° het functioneren van een multidisciplinair team, samengesteld uit personeelsleden vanuit het gewoon onderwijs, het buitengewoon onderwijs, een CLB of CLB's en een leersteuncentrum of leersteuncentra, in een school. Dit houdt onder andere het volgende in: Personeelsleden van een school voor gewoon onderwijs, een school voor buitengewoon onderwijs, één of meer CLB's en één of meer leersteuncentra functioneren samen als één multidisciplinair team in een school. Ze geven samen de samenwerking binnen het team vorm. Er wordt met de pioniersscholen onderzocht wat nodig en belangrijk is voor een goede interprofessionele samenwerking en welke profielen nodig zijn in multidisciplinaire teams. Daarbij is er ook aandacht voor de mogelijkheden en belemmeringen op het vlak van het samenbrengen van personeel met verschillende ambten en prestatieregelingen in eenzelfde school. Taken die vandaag bij CLB's en leersteuncentra liggen, worden opgenomen door het multidisciplinaire team in de school, met name binnen de begeleidingsdomeinen onderwijsloopbaan, leren en studeren, en psychisch en sociaal functioneren;
- 2° het toewerken naar minder labelling, door de inzet van ondersteuning door het multidisciplinaire team mogelijk te maken zonder voorafgaandelijke

opmaak van een GC-verslag. Dit houdt onder andere het volgende in: Het is niet noodzakelijk dat eerst een GC-verslag wordt opgemaakt om ondersteuning te kunnen inzetten van het multidisciplinaire team. Het multidisciplinaire team bepaalt zelf wat nodig is qua ondersteuning voor leerkrachten, het team, groepen van of individuele leerlingen in de school. Op die manier kunnen ze flexibel inspelen op de noden die er zijn en kan er onderzocht worden in welke mate een multidisciplinair team zelf de verschillende noden in een school kan inschatten en opvangen en in welke mate er nog externe handelingsgerichte diagnostiek nodig is vanuit het CLB. Om een IAC- of OV4-traject te volgen blijft de opmaak van een IAC-verslag of OV4-verslag vereist;

- 3° het werken aan een evidence-informed en meer inclusieve leeromgeving. Dit houdt onder andere het volgende in: Pioniersscholen zetten evidence-informed in op effectieve didactiek, een kennisrijk curriculum, en het stellen van hoge verwachtingen voor alle leerlingen in een inclusieve leeromgeving. Leerkrachten ontwikkelen hun lessen met het oog op het behalen van de onderwijsdoelen door een zo groot mogelijke groep leerlingen. Alle leerlingen krijgen maximaal kansen om het gemeenschappelijk curriculum te volgen en te bereiken, en ook kansen om te excelleren. Voor leerlingen voor wie dat nodig is, worden redelijke aanpassingen voorzien, kunnen er flexibele trajecten worden vormgegeven, of – voor een kleine groep leerlingen – worden individueel aangepaste curricula opgesteld. Scholen werken aan een inclusievere leeromgeving die zich richt op alle leerlingen in de school, van leerlingen die cognitief uitzonderlijk sterk functioneren tot leerlingen met complexe en intensieve ondersteuningsnoden vanwege bijvoorbeeld een verstandelijke of meervoudige beperking. Pioniersscholen hebben in het basisonderwijs specifiek aandacht voor de implementatie van de nieuwe minimumdoelen, die zowel van toepassing zijn in het gewoon als in het buitengewoon onderwijs, in een kwalitatieve en meer inclusieve leeromgeving;
- 4° het voorzien van een aanbod buitengewoon onderwijs in een school voor gewoon onderwijs, of omgekeerd, een aanbod gewoon onderwijs in een school voor buitengewoon onderwijs en het realiseren van een onderwijscontext waarin leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften samen leren met het oog op maximale leerwinst voor alle leerlingen. Dit houdt onder andere het volgende in: Scholen voor gewoon onderwijs en buitengewoon onderwijs verkennen samen hoe ze aanbod gewoon en buitengewoon onderwijs samen kunnen vormgeven in één school, binnen een kwalitatieve en meer inclusieve leeromgeving. In pioniersscholen van het secundair onderwijs worden concreet de mogelijkheden verkend voor een afstemming tussen de structuur, het aanbod en de inhoud van het buitengewoon secundair onderwijs en het gewoon onderwijs;
- 5° het verkennen van samenwerking met actoren binnen welzijn, zowel in het kader van rechtstreeks als niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, alsook met actoren van de arbeidsmarkt en van inburgering en integratie. Dit houdt onder andere het volgende in: Voor deze doelstelling wordt samengewerkt met het beleidsdomein Welzijn en haar welzijnsactoren, alsook met het beleidsdomein Werk. Pioniersscholen verkennen in hun regio op welke vlakken samenwerking met andere actoren al dan niet wenselijk of cruciaal is en hoe dat vormgegeven kan worden in een inclusievere leeromgeving. Daarbij is er aandacht voor rechtstreeks toegankelijke en

niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp van onder andere het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Eerstelijnspsychologische Zorg en andere actoren. Voor leerlingen met complexe en intensieve ondersteuningsnoden die aanwezig zijn in pioniersscholen wordt deze samenwerking binnen een inclusievere context verkend. Aanvullend op wat pioniersscholen zelf kunnen realiseren met een multidisciplinair team, werken de pioniersscholen samen met hun betrokken CLB dat vanuit zijn draaischijffunctie mee de samenwerking met welzijnsactoren faciliteert. Op vlak van werk is er aandacht voor begeleiding op stageplaatsen met het oog op de overgang naar de arbeidsmarkt. Met integratie en inburgering wordt er samengewerkt om te zorgen dat de kennis van het Nederlands stijgt.

In dit artikel wordt verstaan onder rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp: modules van jeugdhulpverlening als vermeld in artikel 2, 47° van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp; en onder niet rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp: modules van jeugdhulpverlening als vermeld in artikel 2, 40° van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

Hoofdstuk 3. Opzet en organisatie

Art. 5. Een project omvat de samenwerking in hetzij het basisonderwijs hetzij het secundair onderwijs tussen een of meer scholen voor gewoon onderwijs en een of meer scholen voor buitengewoon onderwijs, één of meer CLB's en één of meer leersteuncentra. Elk project omvat maximum vijf samenwerkende scholen, waarvan minstens één school voor gewoon onderwijs en één school voor buitengewoon onderwijs. De scholen die deelnemen aan het project worden pioniersscholen genoemd.

De verschillende samenwerkende instellingen organiseren in een of meer van hun scholen of vestigingsplaatsen onderwijs voor alle leerlingen, met en zonder specifieke onderwijsbehoeften. In die scholen of vestigingsplaatsen wordt een onderwijscontext gecreëerd waarin leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften samen leren en personeelsleden samen functioneren in een multidisciplinair team. De samenwerking heeft tot doel meer kwalitatief en inclusiever onderwijs te realiseren.

Een multidisciplinair team bestaat uit personeelsleden van het gewoon onderwijs, het buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra. Personeelsleden van de verschillende samenwerkende instellingen worden ingezet in de desbetreffende scholen of vestigingsplaatsen.

Art. 6. Ter uitvoering van de doelstellingen, vermeld in artikel 4, maken de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra, voor de scholen of vestigingsplaatsen waar ze samen onderwijs organiseren voor leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften, afspraken over:

- 1° de lesbijwoning van leerlingen in een andere school dan deze waar de leerling is ingeschreven;
- 2° de vormgeving van onderwijs- en opvoedingsactiviteiten;
- 3° de personeelsinzet en taakafspraken tussen de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra;
- 4° de vormgeving van het multidisciplinaire team;

- 5° de opdrachten en de taakhoud van de personeelsleden;
- 6° de afstemming van bepalingen van de verschillende schoolreglementen en arbeidsreglementen van de pioniersscholen, met inbegrip van bepalingen die de samenwerking in het kader van het project omschrijven;
- 7° de gegevensdeling en communicatie tussen de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra;
- 8° de afstemming van overlegstructuren en besluitvorming van de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra.

Art. 7. Ter uitvoering van de doelstellingen, vermeld in artikel 4, maken de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra onderling afspraken.

De pioniersscholen maken afspraken met de CLB's waarmee ze samenwerkingsafspraken hebben, over welke taken van het CLB kunnen worden geïntegreerd in het multidisciplinair team en welke rol het CLB daarbuiten nog opneemt. Als dat nodig is, kunnen scholen en CLB's daarvoor bestaande samenwerkingsafspraken aanpassen.

De pioniersscholen maken afspraken met de betrokken leersteuncentra, over de rol van leerondersteuners in het multidisciplinair team en de verdere samenwerking met de leersteuncentra. Ook worden afspraken gemaakt met de betrokken leersteuncentra over de organisatie van en de ondersteuning door het consortium vermeld in artikel 39.

Art. 8. Ter uitvoering van de doelstellingen, vermeld in artikel 4, maken de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra, afspraken met externe partners, zoals actoren van de welzijnssector, om externe ondersteuning mogelijk te maken voor leerlingen die daar recht op hebben, alsook met actoren van de arbeidsmarkt, als dat van toepassing is.

Art. 9. Om een maximaal effect te creëren met de tijdelijke projecten en een dynamiek in gang te zetten van een evolutie naar meer inclusief onderwijs, wordt er gewerkt met een dubbel olievlekprincipe:

- 1° in opeenvolgende jaren kunnen bijkomende projecten met pioniersscholen worden opgestart;
- 2° elk opgestart project kan vanaf zijn derde schooljaar een lerend netwerk organiseren waarin het expertise deelt met andere scholen die stappen willen zetten richting meer inclusief onderwijs.

Art. 10. §1. De tijdelijke projecten hebben een duurtijd van maximaal vijf schooljaren. In het eerste schooljaar kunnen maximaal twintig projecten starten. Zij hebben een duurtijd van vijf schooljaren. Het volgende en daaropvolgende schooljaar kunnen telkens maximaal vijftien nieuwe projecten starten, met respectievelijk een duurtijd van vier en drie schooljaren. In totaal kunnen maximaal vijftig projecten worden opgezet.

§2. De projecten kunnen in hun werking worden begeleid door een consortium van experts, vermeld in artikel 39 zodat ze evidence-informed kunnen werken aan de verschillende doelstellingen van het project, vermeld in artikel 4.

Hoofdstuk 4. Afwijkingen van de regelgeving

Afdeling 1. Afwijkingen op het vlak van organisatie en samenwerking

Art. 11. Leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften kunnen in het kader van de pioniersscholen samen les volgen in een andere school dan die waar ze zijn ingeschreven, volgens de organisatie die de pioniersscholen hanteren. De gezamenlijke lesbijwoning, vermeld in artikel 6 eerste lid, 1°, wordt vormgegeven in afwijking van:

- 1° artikel 20/1, §1 en §3, van het decreet basisonderwijs;
- 2° artikel 136/1 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 4° artikel 260/1 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 5° artikel 260/2 van de Codex Secundair Onderwijs.

Die afwijkingen op de bepalingen over deeltijdse en voltijdse lesbijwoning zijn noodzakelijk omdat de vormgeving van de lesbijwoning de nodige flexibiliteit vereist, niet beperkt kan worden tot maximaal halftijdse lesbijwoning en de leersteuncentra die deel uitmaken van het project een belangrijke rol opnemen.

Art. 12. Met toepassing van artikel 6, 6° worden bepalingen van de schoolreglementen van de pioniersscholen die samenwerken op elkaar afgestemd. In afwijking van artikel 37, §1, van het decreet basisonderwijs en artikel 111, §1, van de Codex Secundair Onderwijs is het mogelijk om een verschillend schoolreglement op te maken in eenzelfde school waarvan een deel van het aanbod anders wordt georganiseerd dan in de rest van de school.

Die afwijking is noodzakelijk omdat leerlingen die les volgen in de scholen of vestigingsplaatsen waar de pioniersscholen samen onderwijs organiseren, ingeschreven zullen blijven in een van de pioniersscholen die deel uitmaken van het project. Het schoolreglement van die school blijft van toepassing. Binnen de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd is er een andere vorm van samenwerking met andere instellingen dan buiten de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd en worden waar nodig bepalingen van de verschillende schoolreglementen op elkaar afgestemd.

Art. 13. De leerlingen volgen het curriculum en de leerplannen van de school of het structuuronderdeel waar ze ingeschreven zijn, maar volgen het curriculum volledig in de school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd en waar personeelsleden van verschillende scholen, CLB's en leersteuncentra instaan voor het onderwijs en de begeleiding. Bij een beslissing van de toelatingsklassenraad of bij een beslissing over de vorming, evaluatie en deliberatie van leerlingen die het curriculum volgen of zullen volgen in een school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd, gelden volgende afwijkingen:

- 1° in afwijking van artikel 3, eerste lid, 25°, van het decreet basisonderwijs bestaat de klassenraad in het basisonderwijs ook uit personeelsleden van de andere scholen of leersteuncentra die mee de verantwoordelijkheid dragen of zullen dragen voor de begeleiding van en het onderwijs aan een bepaalde leerlingengroep of individuele leerling;
- 2° in afwijking van artikel 4, eerste lid, 1°, b), van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022, over de organisatie van het secundair

onderwijs, wat leerlingen betreft, maakt het onderwijzend personeel van andere scholen dan waar de leerling is ingeschreven en die aan de leerlingen onderwijs verstrekken, stemgerechtigd deel uit van de klassenraad bij een beslissing over de vorming, evaluatie en deliberatie en kan dat personeel deel uitmaken van de klassenraad die beslist over de toelating van de leerling;

- 3° in afwijking van artikel 4, eerste lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022, over de organisatie van het secundair onderwijs, wat leerlingen betreft, kan het ander personeel van andere scholen dan waar de leerling is ingeschreven en het personeel van leersteuncentra die mee vormgeven aan het multidisciplinair team en die betrokken zijn bij de begeleiding van de leerling, aangeduid worden als ambtshalve raadgevende leden.

Die afwijkingen zijn noodzakelijk om een geïntegreerde aanpak van onderwijs, begeleiding, evaluatie en deliberatie te kunnen realiseren. Doordat leerlingen hun curriculum volgen in een setting waar personeelsleden van meerdere scholen samenwerken, is het essentieel dat ook het betrokken personeel van deze scholen, alsook personeelsleden van de betrokken leersteuncentra, kan deelnemen aan de klassenraad en beslissingen over vorming, evaluatie, deliberatie en toelating.

Art. 14. In het kader van de intensieve samenwerking in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd, kunnen scholen, CLB's en leersteuncentra de gegevens over de specifieke onderwijsloopbaan en de inhoud van het GC-, IAC- of OV4-verslag van leerlingen uitwisselen, ook al is de leerling niet ingeschreven in een van die scholen, of wordt met een ander CLB samengewerkt dan het CLB van de school waar de leerling is ingeschreven, of is voor de leerling geen leersteun aangevraagd bij het leersteuncentrum. Met uitzondering van de uitwisseling van de inhoud van het GC-, IAC- of OV4-verslag, kunnen ouders zich verzetten tegen de uitwisseling van de persoonsgegevens.

Dat is een afwijking van:

- 1° artikel 31 van het decreet basisonderwijs;
- 2° artikel 123/6 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 3° artikel 56 van het decreet over leersteun;
- 4° artikel 10/1 en artikel 14, §1, van het decreet leerlingenbegeleiding.

Deze afwijking is noodzakelijk omdat scholen, CLB's en leersteuncentra intensief zullen samenwerken voor het onderwijs aan en de begeleiding van leerlingen met en zonder GC-, IAC- en OV4-verslagen in de scholen of vestigingsplaatsen waar ze samen onderwijs organiseren. Daarvoor moeten ze gegevens over de leerlingen kunnen uitwisselen, ook al is de leerling niet ingeschreven in die school, is er een samenwerking met een ander CLB, of is de leerling geen leerling waarvoor leersteun is aangevraagd bij het leersteuncentrum.

Afdeling 2. Afwijkingen op het vlak van leerlingenbegeleiding en leersteun

Art. 15. In de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd werken de betrokken personeelsleden van de pioniersscholen,

CLB's en leersteuncentra samen als één multidisciplinair team. Het multidisciplinaire team geeft het beleid op leerlingenbegeleiding vorm en werkt volgens de fases van het zorgcontinuüm als vermeld in artikel 3, 59°, van het decreet basisonderwijs en artikel 3, 47°/2, van de Codex Secundair Onderwijs, voor de volledige leerlingenpopulatie in de betreffende school of vestigingsplaats. Leerondersteuners maken deel uit van het multidisciplinaire team en nemen hun rol op ter ondersteuning van de leraren en de leerlingen binnen de werking van de betreffende school of vestigingsplaats. Een GC-verslag is er geen voorwaarde om ondersteuning te krijgen in de fase van uitbreiding van zorg. Het multidisciplinaire team, waar CLB-medewerkers en leerondersteuners deel van uitmaken, bepaalt zelf volgens de fases van het zorgcontinuüm wie wanneer welke ondersteuning nodig heeft. Om een individueel aangepast curriculum of een OV4-traject te volgen, blijft de opmaak van een IAC-verslag of OV4-verslag noodzakelijk.

In de fase van uitbreiding van zorg en bij de ondersteuning van leerlingen met een IAC-verslag of OV4-verslag worden de ouders en de leerling betrokken. Verschillende vormen van expertise als vermeld in artikel 8 van het decreet over leersteun worden ingezet.

De pioniersscholen en het betrokken CLB of de betrokken CLB's stemmen onderling af over de taakverdeling op het vlak van leerlingenbegeleiding, in de begeleidingsdomeinen onderwijsloopbaan, leren en studeren, en psychisch en sociaal functioneren. Ze verkennen samen wat door het multidisciplinaire team zelf kan worden opgenomen en waarvoor een inschakeling van het CLB nodig is.

Dat is een afwijking van:

- 1° artikel 3, 53° bis, artikel 16 en artikel 47 quater, tweede tot en met vierde lid, van het decreet basisonderwijs;
- 2° artikel 3, 44°, artikel 123/23, tweede tot en met vierde lid, en artikel 352 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 3° artikel 6, 1° wat betreft het beschikken over een GC-verslag, artikel 9, §1 en 2, en artikel 17 van het decreet over leersteun;
- 4° artikel 5 van het decreet leerlingenbegeleiding.

Die afwijkingen zijn noodzakelijk omdat een van de doelstellingen, vermeld in artikel 4, het tegengaan van labelling is. Door ondersteuning in de fase van uitbreiding van zorg door het multidisciplinaire team niet strikt te koppelen aan het beschikken over een GC-verslag, krijgen pioniersscholen de ruimte om snel, flexibel en volgens de bestaande noden in te zetten op ondersteuningsnoden van leerlingen, zonder dat daarvoor eerst een formele attestering of verslaggeving vereist is. Die flexibele ondersteuning vereist ook dat leerondersteuners die deel uitmaken van het multidisciplinaire team niet alleen ingezet kunnen worden voor leerlingen voor wie er een vorm van verslag is. Bovendien kunnen de pioniersscholen op die manier verkennen welke taken door het multidisciplinaire team zelf kunnen worden opgenomen en voor welke taken ondersteuning van een externe partner zoals een CLB of een leersteuncentrum wenselijk is. De afwijking maakt het mogelijk om te experimenteren met ondersteuning die flexibel, laagdrempelig en inclusiever georganiseerd is, afhankelijk van de noden van leerlingen en schoolteams, en kadert binnen het bredere doel van de tijdelijke projecten.

Afdeling 3. Afwijkingen op het vlak van speciale onderwijsleermiddelen

Art. 16. Leerlingen die ingeschreven zijn in een school voor buitengewoon onderwijs die pioniersschool is maar les volgen in een pioniersschool op een andere locatie dan de eigen school, kunnen speciale onderwijsleermiddelen ter beschikking krijgen als die de vorm aannemen van tolken Vlaamse gebarentaal of een andere gebarentaal of schrijftolken.

Dat is een afwijking van:

- 1° artikel 91 van het decreet basisonderwijs;
- 2° artikel 357 van de Codex Secundair Onderwijs.

Die afwijkingen zijn nodig om ervoor te zorgen dat leerlingen met een auditieve beperking die in een inclusieve leeromgeving nood hebben aan tolkondersteuning, daar gebruik van kunnen maken.

Afdeling 4. Afwijkingen op het vlak van vestigingsplaatsen

Art. 17. In de pioniersscholen kan worden afgeweken van de regelgeving op het gebied van de oprichting van vestigingsplaatsen in de scholen van het buitengewoon secundair onderwijs. In afwijking van artikel 15, §4, eerste lid van de Codex Secundair Onderwijs is het mogelijk om in een pioniersschool via een melding en zonder een aanvraag en goedkeuring, een nieuwe vestigingsplaats van een school voor buitengewoon secundair onderwijs, behalve voor type 5, op te richten die op de campus van een school voor gewoon secundair onderwijs ligt die gelegen is binnen eenzelfde onderwijszone of deel uitmaakt van eenzelfde scholengemeenschap, zelfs als deze niet in dezelfde of aangrenzende gemeente ligt van een bestaande vestigingsplaats van de school voor buitengewoon secundair onderwijs. Op die nieuwe vestigingsplaats mag het volledige aanbod van types, opleidingsvormen en structuuronderdelen van de school voor buitengewoon secundair onderwijs worden aangeboden of kan er gekozen worden om een deel van dat aanbod aan te bieden.

Art. 18. In de pioniersscholen kan worden afgeweken van de regelgeving op het gebied van de oprichting van vestigingsplaatsen in de scholen van het gewoon secundair onderwijs. In afwijking van artikel 15, §4, eerste lid van de Codex Secundair Onderwijs is het mogelijk om in een pioniersschool via een melding en zonder een aanvraag en goedkeuring, een nieuwe vestigingsplaats van een school voor gewoon secundair onderwijs op te richten die op de campus van een school voor buitengewoon secundair onderwijs ligt die gelegen is binnen eenzelfde onderwijszone of deel uitmaakt van eenzelfde scholengemeenschap, zelfs als deze niet in dezelfde of aangrenzende gemeente ligt van een bestaande vestigingsplaats van de school voor gewoon secundair onderwijs. Op die nieuwe vestigingsplaats mag het volledige aanbod van structuuronderdelen van de school voor gewoon secundair onderwijs worden aangeboden of kan ervoor gekozen worden om een deel van dat aanbod aan te bieden.

Art. 19. In de pioniersscholen kan worden afgeweken van de regelgeving op gebied van oprichting van vestigingsplaatsen in de scholen van het gewoon basisonderwijs. In afwijking van artikel 62, §1, 4° van het decreet basisonderwijs

van 25 februari 1997 is het mogelijk om in een pioniersschool via een melding en zonder een aanvraag en goedkeuring, een nieuwe vestigingsplaats van een school voor gewoon basisonderwijs op te richten die op de campus van een school voor buitengewoon basisonderwijs ligt, zelfs als deze die niet in dezelfde of aangrenzende gemeente ligt van een bestaande vestigingsplaats van de school voor gewoon basisonderwijs.

Die afwijkingen zorgen ervoor dat pioniersscholen die de onderlinge samenwerking willen faciliteren via de oprichting van een vestigingsplaats op de locatie van één of meer scholen, dat kunnen doen ook al is dat niet in dezelfde of aangrenzende gemeente van de eigen school, met voor het secundair onderwijs een afbakening tot dezelfde onderwijszone of dezelfde scholengemeenschap.

Afdeling 5. Afwijkingen op het vlak van programmatie en rationalisatie

Art. 20. In de scholen voor buitengewoon secundair onderwijs met een aanbod type 9 of waar type 9 wordt geprogrammeerd, die mee een project vormgeven, kan worden afgeweken van de regelgeving op het gebied van de programmatie van structuuronderdelen van opleidingsvorm 3 en 4.

Art. 21. In afwijking van artikel 289, §3 en §3/1, van de Codex Secundair Onderwijs zijn in een school voor buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvorm 3, waar type 9 wordt aangeboden of geprogrammeerd, die een project mee vormgeeft, de structuuronderdelen die tot hetzelfde studiedomein behoren als de reeds ingerichte structuuronderdelen in de school voor buitengewoon secundair onderwijs en die worden ingericht in een school voor gewoon secundair onderwijs waarmee wordt samengewerkt om samen onderwijs te organiseren in een school of vestigingsplaats, vrij programmeerbaar.

Een vrije programmatie wordt bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap gemeld uiterlijk op 1 april voorafgaand aan de oprichting. Bij die melding worden de volgende documenten gevoegd:

- 1° het protocol van de onderhandeling daarover in het bevoegde lokaal comité;
- 2° als de school tot een scholengemeenschap behoort: een uittreksel van het proces-verbaal waaruit blijkt dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

Deze afwijking is nodig om ervoor te zorgen dat tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die samen een project vormgeven het studieaanbod op elkaar kan worden afgestemd, opdat voor de leerlingen een gedeelde kwaliteitsvolle en inclusieve leeromgeving kan worden vormgegeven in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt.

Art. 22. In afwijking van artikel 289, §7, van de Codex Secundair Onderwijs zijn in een school voor buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvorm 4, waar type 9 wordt aangeboden of geprogrammeerd, die een project mee vormgeeft, de structuuronderdelen die in het voltijds gewoon secundair onderwijs vrij programmeerbaar zijn en die worden ingericht in een school voor gewoon secundair onderwijs waarmee wordt samengewerkt om samen onderwijs te

organiseren in een school of vestigingsplaats, ook in de school voor buitengewoon secundair onderwijs, vrij programmeerbaar.

Een vrije programmatie wordt bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap gemeld uiterlijk op 1 april voorafgaand aan de oprichting. Bij die melding worden de volgende documenten gevoegd:

- 1° het protocol van de onderhandeling daarover in het bevoegde lokaal comité;
- 2° als de school tot een scholengemeenschap behoort: een uittreksel van het proces-verbaal waaruit blijkt dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

Deze afwijking is nodig om ervoor te zorgen dat tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die samen een project vormgeven het studieaanbod op elkaar kan worden afgestemd, opdat voor de leerlingen een gedeelde kwaliteitsvolle en inclusieve leeromgeving kan worden vormgegeven in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt.

Art. 23. Bij programmatieaanvragen van types en opleidingsvormen door scholen voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs moeten de samenwerkingen in het kader van pioniersscholen opgenomen worden, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de beoordeling en goedkeuring van de programmatieaanvragen.

Art. 24. In afwijking van artikel 101, §4 en §5 en artikel 111, §3 en 4 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wordt in het oprichtingsdossier van een nieuw type in een school voor buitengewoon basisonderwijs in de omgevingsanalyse die de noodzaak, de doelmatigheid en de leefbaarheid van het programmatievoorstel motiveert, ook de samenwerking in het kader van pioniersscholen opgenomen, zodat de adviserende instanties daarmee rekening kunnen houden in hun adviezen en de Vlaamse regering daarmee rekening kan houden in haar beslissing over het programmatiedossier.

Art. 25. In afwijking van artikel 289, §4 en §5 en artikel 290/1, §2 van de Codex Secundair Onderwijs wordt in het oprichtingsdossier van een nieuwe opleidingsvorm en het oprichtingsdossier van een nieuw type in een school voor buitengewoon secundair onderwijs in de omgevingsanalyse die de noodzaak, de doelmatigheid en de leefbaarheid van het programmatievoorstel motiveert, ook de samenwerking in het kader van pioniersscholen opgenomen, zodat de adviserende instanties daarmee rekening kunnen houden in hun adviezen en de Vlaamse regering daarmee rekening kan houden in haar beslissing over het programmatiedossier.

Art. 26. In afwijking van artikel 115 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 kan een school voor buitengewoon basisonderwijs die een project mee vormgeeft, voor de types waarin ze pioniert, gedurende de looptijd van het tijdelijke project gebruik maken van genadejaren voor het behalen van de rationalisatienorm of rationalisatienormen vooraleer het type of de types die in gebreke blijven, met ingang van 1 september niet meer in aanmerking komen voor financiering of subsidiering.

Die afwijking wordt vastgelegd omdat het voor scholen voor buitengewoon basisonderwijs die samenwerken in het kader van een project, mogelijk niet haalbaar of wenselijk is om de rationalisatienormen te behalen zoals ze zijn bepaald voor andere scholen voor buitengewoon basisonderwijs die niet pionieren. Die afwijking geldt alleen voor de types waarin de school voor buitengewoon basisonderwijs pioniert in de scholen of vestigingsplaatsen waar pioniersscholen samen onderwijs organiseren.

Art. 27. In afwijking van artikel 284 van de Codex Secundair Onderwijs kan een school voor buitengewoon secundair onderwijs die een project mee vormgeeft, voor de opleidingsvormen waarin ze pioniert, gedurende de looptijd van het tijdelijke project gebruik maken van genadejaren voor het behalen van de rationalisatienorm of rationalisatienormen vooraleer de opleidingsvorm of opleidingsvormen die in gebreke blijven met ingang van 1 september niet meer in aanmerking komen voor financiering of subsidiering.

Die afwijking wordt vastgelegd omdat het voor scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die samenwerken in het kader van een project, mogelijk niet haalbaar of wenselijk is om de rationalisatienormen te behalen zoals ze zijn bepaald voor andere scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die niet pionieren. Die afwijking geldt alleen voor de opleidingsvormen waarin de school voor buitengewoon secundair onderwijs pioniert in de scholen of vestigingsplaatsen waar pioniersscholen samen onderwijs organiseren.

Afdeling 6. Afwijkingen op het vak van certificering

Art. 28. In afwijking van artikel 252 van de Codex Secundair onderwijs kan aan een leerling met een IAC-verslag die is ingeschreven in het buitengewoon secundair onderwijs en de lessen bijwoont in een structuuronderdeel van het gewoon onderwijs, ook de studiebekrachtiging uitgereikt worden die toepasbaar is in het structuuronderdeel van het gewoon secundair onderwijs, op voorwaarde dat de doelen van het IAC van de leerling gelijkwaardig zijn met de doelen, vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving op het structuuronderdeel.

Die afwijking wordt vastgelegd opdat aan leerlingen die ingeschreven blijven in het buitengewoon secundair onderwijs, ook de reguliere studiebekrachtiging uitgereikt kan worden. Een leerling met een IAC-verslag die is ingeschreven in het gewoon secundair onderwijs, kan al de reguliere studiebekrachtiging krijgen.

Afdeling 7. Afwijkingen op het vlak van leerlingenvervoer

Art. 29. Voor de pioniersscholen wordt een afwijking op artikel IV.35 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs, gecoördineerd op 28 oktober 2016, toegestaan. De pioniersscholen die in een van de geografische regio's, vermeld in art IV.35/1 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs, gecoördineerd op 28 oktober 2016, liggen, volgen de regeling van de werkplannen van deze regio. De pioniersscholen die niet in een van deze geografische regio's gelegen zijn, kennen een recht op leerlingenvervoer toe aan de leerlingen in de school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd, die ingeschreven zijn in het buitengewoon onderwijs en aan de

leerlingen in eenzelfde school of vestigingsplaats die ingeschreven zijn in het gewoon onderwijs met een IAC-verslag of OV4-verslag, volgens de regeling van een werkplan van één van deze geografische regio's naar keuze.

Deze afwijking zorgt ervoor dat leerlingen van scholen voor buitengewoon onderwijs die een pioniersschool zijn, die recht hebben op leerlingenvervoer en dat ook nodig hebben om naar school te kunnen gaan, dat recht kunnen behouden. De afwijking zorgt er tegelijk voor dat pioniersscholen de vrijheid hebben om te bekijken voor wie leerlingenvervoer nodig is, en maakt leerlingenvervoer ook mogelijk als dat nodig is voor een leerling met een IAC-verslag of OV4-verslag die les volgt in een school of vestigingsplaats waar onderwijs samen wordt georganiseerd, maar die ingeschreven is in het gewoon onderwijs.

Art. 30 Als de dichtstbijzijnde school van het net naar keuze, tot op het niveau van de vestigingsplaats, die het onderwijs aanbiedt waarnaar het attest van de leerling verwijst, een pioniersschool is, kan de leerling ook een recht op vervoer verkrijgen naar de dichtstbijzijnde school van het net naar keuze, tot op het niveau van de vestigingsplaats, die geen pioniersschool is.

Deze afwijking zorgt ervoor dat een leerling zich kan inschrijven in de dichtstbijzijnde school voor buitengewoon onderwijs, die geen pioniersschool is, zonder dat deze keuze een impact heeft op het verkrijgen op het recht op vervoer.

Afdeling 8. Afwijkingen op het vlak van personeel

Art. 31. In afwijking van artikel 18, §1, 1°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en artikel 20, §1, 1°, en §2, 1°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 is de inzetbaarheidsregeling, vermeld in het tweede lid, van toepassing op de personeelsleden van een pioniersschool.

Zonder afbreuk te doen aan het principe dat een personeelslid wordt aangesteld in of geaffecteerd aan een instelling, kunnen in het basisonderwijs, in het secundair onderwijs, in de leersteuncentra of in de leersteuncentra vermeld in artikel 20, §2, van het decreet van 5 mei 2023 over leersteun, en in de centra voor leerlingenbegeleiding de personeelsleden van de instellingen die samen een project vormgeven voor de vervulling van opdrachten worden ingezet:

- 1° voor en in andere instellingen die samen onderwijs organiseren in een school of vestigingsplaats van het project;
- 2° voor de totaliteit van het project.

Bij de toepassing van het eerste lid en het tweede lid, worden minstens de volgende principes gehanteerd:

- 1° het personeelslid wordt altijd aangesteld in of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht;
- 2° de afstand over de openbare weg tussen de instelling van aanstelling of affectatie en de instelling waar het personeelslid wordt ingezet, bedraagt nooit meer dan 25 kilometer. Dat geldt niet als het personeelslid ermee instemt om over een grotere afstand ingezet te worden;

- 3° er wordt altijd rekening gehouden met de statutaire toestand van het personeelslid die conform dit decreet is bepaald.

De bepalingen over de inzetbaarheid, vermeld in het eerste en het tweede lid, worden opgenomen in het geschrift, de overeenkomst of het besluit waarin de aanstelling wordt vastgesteld, alsook in de functiebeschrijving, vermeld in hoofdstuk VIIIbis van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en in titel II, hoofdstuk Vbis van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.

Die afwijking is noodzakelijk opdat de personeelsleden in een multidisciplinair team zouden kunnen samenwerken in een school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd in kader van het project en ze niet enkel in de instelling waar ze geaffecteerd zijn, kunnen worden ingezet.

Art. 32. De afwijkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage zijn als volgt:

- 1° in afwijking van artikel 34, §1, van dat besluit hoeft het schoolbestuur voor de school die deelneemt aan het tijdelijke project, alleen de verplichtingen voor reffectatie en wedertewerkstelling na te leven op het niveau van de school zelf als vermeld in artikel 34, §1, A, 2°, a), artikel 34, §1, B, 2°, a), of artikel 34, §1, C, 2°, a), van dat besluit;
- 2° in afwijking van artikel 36, §2, van dat besluit hoeft het schoolbestuur voor de school die deelneemt aan het tijdelijke project, alleen de verplichtingen voor reffectatie en wedertewerkstelling na te leven op het niveau van de school zelf als vermeld in artikel 36, §2, A, 1°, a), artikel 36, §2, B, 1°, a), of artikel 36, §2, C, 1°, a), van dat besluit.

Die afwijking is noodzakelijk opdat personeelsleden die niet betrokken zijn bij het tijdelijke project, niet gereffecteerd of wedertewerkgesteld kunnen worden naar scholen waar in het kader van het project samen onderwijs wordt georganiseerd en opdat deze scholen voor hun organisatie alleen rekening moeten houden met de personeelsleden van de scholen die mee het multidisciplinair team vormgeven.

Art. 33. In afwijking van artikel 163 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 kan een school van het project in het kader van de schoolopdracht de aanwezigheid van de personeelsleden op school ook vragen buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.

Deze afwijking is noodzakelijk opdat de samenwerking in het multidisciplinaire team vormgegeven kan worden en er voldoende ruimte is voor overleg en samenwerking.

Art. 34. In afwijking van artikel 8 van het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de opdracht van het personeel in het basisonderwijs, kan een school van het project in het kader van de schoolopdracht de

aanwezigheid van de personeelsleden op school ook vragen buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.

Die afwijking is noodzakelijk opdat de samenwerking in het multidisciplinaire team vormgegeven kan worden en er voldoende ruimte is voor overleg en samenwerking.

Hoofdstuk 5. Aanvraag- en toekenningsprocedure

Art. 35. §1. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, lanceert een oproep voor projecten met pioniersscholen waarbij geïnteresseerden een dossier tot kandidaatstelling kunnen indienen. Eerst is er een oproep voor de projecten die in het schooljaar 2026-2027 starten, daarna een oproep voor de projecten die in het schooljaar 2027-2028 starten en daaropvolgend voor de projecten die in het schooljaar 2028-2029 starten. De oproepen worden altijd vooraf aan de Inspectie van Financiën voor advies voorgelegd.

§2. De oproep bevat minimaal de volgende elementen:

- 1° de looptijd van de projecten;
- 2° de inhoud van het dossier voor kandidaatstelling, vermeld in artikel 36;
- 3° het adres en de uiterste indiendatum waarop het dossier moet worden ingediend;
- 4° de ontvankelijkheidsvereisten, vermeld in artikel 37, §2;
- 5° de criteria die de selectiecommissie gebruikt om de projecten te selecteren, vermeld in artikel 37, §3;
- 6° de rapportage- en evaluatieverplichtingen waaraan de projecten tijdens hun looptijd moeten voldoen;
- 7° de openbaarmaking van de geselecteerde projecten;
- 8° de grootte van het krediet dat beschikbaar is om de oproep tot subsidieaanvragen te financieren.

Art. 36. Een dossier tot kandidaatstelling bevat minstens de volgende elementen:

- 1° de algemene gegevens van de betrokken partners die het project willen opzetten;
- 2° een omschrijving van de scholen van het gewoon en buitengewoon onderwijs, het CLB of CLB's, en het leersteuncentrum of de leersteuncentra die het project zullen realiseren, met daarin ten minste:
 - a) de types of opleidingsvormen van het betrokken aanbod buitengewoon onderwijs;
 - b) het aantal beschikbare plaatsen voor leerlingen in de pioniersscholen.

Daarbij kan aandacht zijn voor een geleidelijke opbouw en uitrol over de jaren heen aangezien het mogelijk is dat de betrokken instellingen geleidelijk willen groeien in de uitbouw en grootte van hun project en de betrokken instellingen indien dat nodig is het eerste schooljaar kunnen benutten als opstartjaar om vorm te geven aan hun gezamenlijk project;

- 3° een motivering van de kandidatuur, inclusief de wijze waarop de pioniersscholen bijdragen tot de doelstellingen van de tijdelijke projecten, vermeld in artikel 4;

- 4° een beschrijving van de beoogde organisatie en werking van het project met inbegrip van:
 - a) de vormgeving van onderwijs- en opvoedingsactiviteiten
 - b) de personeelsinzet en de vormgeving van het multidisciplinaire team.
- 5° een overzicht van de afwijkingen op de regelgeving, vermeld in artikel 11 tot en met 34, die noodzakelijk zijn voor de realisatie van het project;
- 6° een aantoonbare kwaliteitsborging op het vlak van onderwijskwaliteit;
- 7° een doelmatige inzet van de middelen die ter beschikking worden gesteld, met inbegrip van het al dan niet beoogde gebruik van onderwijsassistenten vermeld in artikel 38;
- 8° de afspraken over interne monitoring en evaluatie, inclusief duidelijke indicatoren;
- 9° een duiding van de rol en bijdrage van de centra voor leerlingenbegeleiding in het project, of en hoe die rol eventueel verschilt tussen concrete centra, welk centrum de eerste partner zal zijn in de dagelijkse werking in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd;
- 10° een duiding van de rol en bijdrage van het leersteuncentrum of de leersteuncentra in het project, of en hoe die rol eventueel verschilt tussen concrete leersteuncentra met inbegrip van specifieke leersteuncentra indien deze betrokken zijn, en hoe het leersteuncentrum of de leersteuncentra het consortium vermeld in artikel 39 mee vorm willen geven;
- 11° een aanduiding van een bestuur van een van de instellingen die het project mee vormgeven waaraan, bij een gunstige beslissing, een subsidie kan worden toegekend ter ondersteuning van het project;
- 12° het protocol van de onderhandeling die over het tijdelijke project is gevoerd in het bevoegde lokaal comité van de betrokken school of scholen van het schoolbestuur dat het voorstel indient of van de schoolbesturen die het voorstel indienen.

Art. 37. §1. De dossiers tot kandidaatstelling, vermeld in artikel 36 worden beoordeeld door een selectiecommissie waarvan de leden door de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs, worden aangeduid. De selectiecommissie is als volgt samengesteld:

- 1° drie afgevaardigden van het Departement Onderwijs en Vorming, vermeld in artikel 22, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, waarvan één persoon het voorzitterschap opneemt;
- 2° minimaal één en maximaal twee externe experts inzake inclusie en onderwijskwaliteit.

§2. De selectiecommissie beoordeelt de ontvankelijkheid van de dossiers voor kandidaatstelling. Een dossier is ontvankelijk als het voldoet aan de volgende vereisten:

- 1° het betreft een samenwerking tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs, met maximaal vijf samenwerkende scholen waarvan minstens één school voor gewoon onderwijs en één school voor buitengewoon onderwijs, CLB of CLB's en leersteuncentrum of -centra;
- 2° het dossier is tijdig ingediend;

- 3° het dossier is in het Nederlands opgesteld;
- 4° het dossier is volledig en bevat alle onderdelen, vermeld in de oproep;
- 5° het dossier voldoet aan de vormvereisten, vermeld in de oproep.

§3. De selectiecommissie beoordeelt de ontvankelijke dossiers aan de hand van de volgende criteria:

- 1° de mate waarin het voorstel bijdraagt tot de doelstellingen van de tijdelijke projecten, vermeld in artikel 4, en aansluit bij de bredere evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs;
- 2° de kwaliteit en haalbaarheid van de voorgestelde organisatie, financiering en werking van het project, waarbij de kwaliteit en de haalbaarheid minstens door de volgende elementen wordt aangetoond:
 - a) het functioneren van het multidisciplinaire team;
 - b) het werken richting een evidence-informed en meer inclusieve leeromgeving;
 - c) de samenwerking en integratie met de centra voor leerlingenbegeleiding en de leersteuncentra;
- 3° de wijze waarop interne kwaliteitszorg wordt georganiseerd, met inbegrip van duidelijke en meetbare doelstellingen;
- 4° de mate waarin het project een bijdrage levert aan het opvangen van bestaande capaciteitsnoden in het buitengewoon onderwijs, zowel binnen het project als in samenhang met de andere geselecteerde projecten;
- 5° diversiteit in de groep van geselecteerde projecten in de mate waarin de aanvragers al samenwerken of al stappen zetten naar meer inclusief onderwijs, alsook of onderwijs samen zal worden georganiseerd op de locatie van een school voor gewoon onderwijs of een school voor buitengewoon onderwijs, alsook op het vlak van diversiteit in de leerlingenpopulatie in pioniersscholen, van leerlingen die cognitief uitzonderlijk sterk functioneren tot leerlingen met complexe en intensieve ondersteuningsnoden;
- 6° de spreiding van types en opleidingsvormen buitengewoon onderwijs over de projecten heen;
- 7° de spreiding van projecten op het vlak van onderwijsniveaus en regio's;
- 8° de aanwezigheid van een protocol van de onderhandelingen over het projectvoorstel in het bevoegde lokaal comité van de deelnemende scholen.

De selectiecommissie kan aan de indiener van een aanvraagdossier bijkomende informatie vragen of een projectvoorstel terugsturen met de vraag tot bijsturing of aanpassing voordat ze er een definitief oordeel over velt.

Art. 38. De Vlaamse Regering duidt, op voordracht van de selectiecommissie, vermeld in artikel 37, de projecten met pioniersscholen aan en kan, binnen de beschikbare kredieten, een subsidie toekennen aan de besturen van de geselecteerde projecten die daarvoor zijn aangeduid in de aanvraagdossiers.

Binnen de beschikbare begrotingskredieten wordt een subsidie voorzien van maximaal 5,2 miljoen euro in het schooljaar 2026-2027 voor maximaal twintig tijdelijke projecten, maximaal 9,1 miljoen euro in het schooljaar 2027-2028 voor maximaal vijfendertig tijdelijke projecten en maximaal 13 miljoen euro

vanaf het schooljaar 2028-2029 tot en met het schooljaar 2030-2031 voor maximaal vijftig tijdelijke projecten.

Per tijdelijk project wordt een subsidiebedrag van 260.000 euro per schooljaar voorzien. Elk project wendt dit bedrag aan voor het werken aan de doelstellingen vermeld in artikel 4. De subsidie wordt toegekend gedurende de looptijd van het project en kan besteed worden aan personeelskosten en werkingskosten die gepaard gaan met de tijdelijke ondersteuning van het project, zoals voor de opzet, coördinatie en begeleiding van het project, voor het aanstellen van experts of het inkopen van expertise of professionalisering, of voor het organiseren van lerende netwerken voor andere scholen. Met de subsidie mogen projecten ook de mogelijkheid verkennen om onderwijsassistenten in te zetten binnen een kwaliteitsvolle en meer inclusieve leeromgeving. Met de subsidie mogen geen leraren worden aangesteld noch mogen leraren worden ingezet als onderwijsassistent. Nadere verantwoordingsregels worden bij de subsidie-oproep vastgelegd.

Hoofdstuk 6. Begeleiding en opvolging

Art. 39. De leersteuncentra creëren in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten een consortium dat de pioniersscholen kan begeleiden bij het evidence-informed realiseren van de doelstellingen van de projecten, vermeld in artikel 4.

Binnen het consortium worden ook experts uit het hoger onderwijs aangeduid die deel uitmaken van het consortium. De experts begeleiden de verschillende projecten evidence-informed inzake effectieve didactiek, gedrag en kennisrijk curriculum bij de realisatie van meer inclusief onderwijs en het inzetten op veranderingsprocessen binnen de projecten. De experts zorgen voor uitwisseling en expertisedeling tussen de projecten. De experts kunnen de projecten vanaf hun derde werkjaar inhoudelijk ondersteunen bij de organisatie van lerende netwerken voor andere scholen.

Het consortium zorgt binnen haar samenstelling voor aantoonbare ervaring en expertise op het vlak van effectieve didactiek, gedrag en kennisrijk curriculum in functie van een meer inclusieve leeromgeving. Binnen het consortium wordt voorzien in expertise op vlak van de verschillende doelstellingen vermeld in artikel 4 en inzake veranderingsprocessen die nodig zijn om rond deze doelstellingen te werken.

Hoofdstuk 7. Evaluatie

Art. 40. De projecten worden geëvalueerd door een expertenpanel dat als volgt is samengesteld:

- 1° twee afgevaardigden van het Departement Onderwijs en Vorming, van wie er één het voorzitterschap op zich neemt;
- 2° een afgevaardigde van de Onderwijsinspectie;
- 3° drie externe experts.

De evaluatie vindt plaats in het schooljaar 2028-2029. De pioniersscholen die in het schooljaar 2028-2029 starten, worden in de evaluatie opgenomen voor zover beschikbare gegevens dat toelaten.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Art. 41. De Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

Interfederaal Korps van de
Inspectie van Financiën

Vlaamse Regering

Bert Vanbergen

bert.vanbergen@vlaanderen.be

Contactpersoon

martienaa.vanwynendaele@vlaanderen.be

Brussel, 27 februari 2026

NOTA AAN MEVROUW Z. DEMIR

**Vlaams minister van Onderwijs,
Justitie en Werk**

UW REFERENTIE

ONZE REFERENTIE
BV/2026000856

DATUM VAN ONTVANGST

27 februari 2026

BA: FB0-1FGE2GN-WT (40.300.000 euro deze legislatuur)

Betreft

Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs

1. Het dossier

Het voorgelegde dossier bevat

- de adviesaanvraag bij IF
- de nota aan de leden van de Vlaamse Regering
- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering

De hoogdringendheid wordt hier ingeroepen.

2. Beknopte samenvatting van het dossier

De Vlaamse regering¹ wil evolueren naar een inclusiever onderwijssysteem waar gewoon en buitengewoon onderwijs als 1 school gaan samenwerken. Op die manier kan het buitengewoon onderwijs voorbehouden worden voor zij die het echt nodig hebben.

Pioniersscholen vormen een belangrijke proeftuin om deze evolutie gestalte te geven. Dit zijn tijdelijke samenwerkingsprojecten waarin scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs, samen met leersteun en CLB, hun werking op elkaar afstemmen en delen van het aanbod gezamenlijk organiseren. Ze testen hoe teams en expertise kunnen worden ingezet binnen één schoolomgeving om leerlingen met diverse onderwijsbehoeften te ondersteunen.

Dit dossier is een gewijzigde versie waar IF op 3/12/2025 bij hoogdringendheid (!) advies heeft gegeven² en waarop een begrotingsakkoord is verleend op 16/01/2026.

Het OBVR legt de doelstellingen, de opzet en organisatie, de mogelijke afwijkingen op de regelgeving, de aanvraag- en toekenningsprocedure van de pioniersscholen vast. In concreto zullen 3 oproepen tot kandidaatstelling gebeuren, respectievelijk voor projecten die in het schooljaar 2026-2027, 2027-2028 en 2028-2029 starten. Elke pioniersschool zal uit max. 2 scholen (gedefinieerd in pedagogische en niet administratieve zin) bestaan, naast de CLB, leersteuncentra of een welzijnsinstelling. Elke pioniersschool krijgt jaarlijks max. 260.000 euro.

Daarnaast bevat het OBVR ook nog ast dat de leersteuncentra de pioniersscholen zullen begeleiden en opvolgen via een tijdelijk consortium. Ten slotte zal een expertenpanel de tijdelijke projecten gaan evalueren.

3. Opmerkingen van de Inspectie van Financiën

3.1 Wettigheid en regelmatigheid

3.1.1 De decretale rechtsgrond voor de toekenning van middelen voor pioniersscholen werd eerder vastgelegd in het Onderwijsdecreet XXXVI – fiche 61 (dossier KRAB 2025004445), met de invoeging van een nieuw hoofdstuk 14 "Tijdelijke projecten pioniersscholen en inspiratiescholen" in deel IV van de Codificatie van 28 oktober 2016. Dit hoofdstuk bepaalt dat de Vlaamse Regering de aanvraag- en toekenningsprocedure van de middelen regelt. De organisatie van de pioniersscholen is gebaseerd op het proeftuindecreet van van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in onderwijs. Artikel 3 van dit decreet stelt: *"De Vlaamse Regering kan tijdelijke projecten opzetten of scholen en centra de mogelijkheid verlenen tijdelijke projecten te organiseren. Die tijdelijke projecten bieden het hoofd aan dringende problemen of testenexperimenten uit."*

¹ Regeerakkoord 2024-2029, visienota Stappenplan richting inclusiever onderwijs VR 2025 0404 DOC.0263/1

² IF/2025005034

3.1.2 Het OBVR lijst een myriade van bepalingen op waar de pioniersscholen van mogen afwijken. Binnen het gegeven tijdsbestek heeft IF niet nagegaan of deze wijzigingen logisch, volledig en intern consistent blijven.

3.2 Doelmatigheid en budgettaire weerslag

3.2.1 De totale budgettaire impact bedraagt 40.300.000 euro en is als volgt verdeeld:

Actie	2026	2027	2028	2029
Pioniersschool	5.200.000	9.100.000	13.000.000	13.000.000
leersteuncentra	0	0	0	0
Evaluatie	?	?	?	?
Totaal VAK	5.200.000	9.100.000	13.000.000	13.000.000

Hierbij gaat IF ervan uit dat de leersteuncentra hun taak kunnen uitvoeren zonder bijkomende middelen (niet gevraagd in dit dossier).

Het dossier dient nog aangevuld te worden met een raming van de kostprijs van de evaluatie. Deze dient intern gecompenseerd te worden.

3.2.2 Deze middelen zouden aangerekend worden op de uitbreidingsmiddelen van *Ieder kind taalheld* en zullen dus van de AGODI-provisie FC0-1FBE2AA-PR herverdeeld worden naar FB0-1FGE2GN-WT. In de conceptnota hierover wordt echter geen inhoudelijke of budgettaire koppeling met pioniersscholen gemaakt. De administratie motiveert dit door te verwijzen naar de gedeelde doelstelling van kwalitatief, evidence-informed onderwijs voor alle leerlingen, waarvan akte. IF heeft ook geen zicht of deze middelen an sich nog volstaan voor deze aanrekening. Daarom herinnert IF aan het BA van 15/01/2026 gegeven over het initiële dossier.

3.2.3 Het OBVR ontkoppelt de subsidiebedragen van een potentiële personeelsinzet alsook van het aantal gesubsidieerden. Maar het OVR lijst onvoldoende duidelijk op welke kosten aanvaardbaar zijn. Art. 37 OBVR legt het algemeen kader vast. In essentie mag men de subsidie aanwenden voor personeel- of werkingskosten nodig voor de tijdelijke ondersteuning van het project zonder dat men op deze middelen leerkrachten mag aanstellen. Gelet op de grootte-orde van de subsidiestroom, dient men best nog meer specifieke regels en verantwoordingsvereisten op te leggen. Mogen ook investeringen ingebracht worden of enkel de afschrijvingskost ervan? Vanaf welk bedrag moet men afschrijven? Mogen financiële kosten in rekening gebracht worden? Mag de pioniersschool een lokaal huren in de school zelf? Wat moet er met het aangekochte pedagogisch materiaal gebeuren na afloop van het project? Mag de pioniersschool een teambuildingsweekend organiseren voor de betrokken personeelsleden? Mag de pioniersschool x% afstaan aan de onderwijskoepel voor algemene pedagogische aansturing? Dergelijke detailbepalingen kunnen het best in een financieel reglement vastgelegd worden, zoals nu al gebeurt door het departement OV. In het OBVR kan wel al bepaald worden dat nadere verantwoordingsregels in een dergelijk reglement bij de subsidie-oproep worden vastgelegd.

3.3 Lokale besturen

Er is geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op het personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de ontvangsten, de investeringen of de schuld.

4. Besluit

Ervan uitgaand dat de afwijkingsbepalingen intern consistent en volledig zijn (3.1.2) en dat er voldoende kredieten beschikbaar blijven op de provisie (3.2.2) om de budgettaire impact te dragen (3.2.1) en gelet op de gecreëerde decretale basis (3.1.1) kan de Inspectie van Financiën een gunstig advies verlenen over het OBVR mits het OBVR aangevuld wordt met een verwijzing naar meer gedetailleerde financiële verantwoordingsbepalingen die aan de subsidie-oproep toegevoegd worden (3.2.3). Daarnaast herinnert ze aan het BA van 15/01/2026 gegeven over het initiële dossier (3.2.2).

Met toepassing van artikel 31 §1 van het BVR VCO is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, vereist.

Bert Vanbergen
(Signature)
advies IF

Bert Vanbergen
Inspecteur-generaal van Financiën

AFSCHRIFTEN

Aan de heer minister-president van de Vlaamse Regering

Aan de heer Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Aan de heer secretaris-generaal van het Departement Financiën en Begroting

Aan mevrouw de secretaris-generaal van het Departement Onderwijs

Aan de heer inspecteur van Financiën, de coördinator

Ben Weyts

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

T 02 552 67 00

kabinet.weyts@vlaanderen.be

Mevrouw Zuhail Demir

Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

vragen naar/e-mail

2026000856

telefoonnummer

datum

Klik hier als u een datum wilt invoeren.

Betreft: Begrotingsakkoord over het voorontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusief onderwijs.

Waarde collega,

U vraagt mijn akkoord voor het in betreft vermelde onderwerp.

Gelet op het gunstige advies met voorwaarden van de Inspectie van Financiën, gegeven op 27/2/2026 (ref. BV/2026000856),

Gelet op het feit dat dit beleidsinitiatief zich over meerdere begrotingsjaren spant,

Kan ik het begrotingsakkoord verlenen op voorwaarde dat:

- De budgettaire weerslag wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten en dit geen aanleiding geeft tot een meervraag in de toekomst.
- De benodigde middelen voor de respectievelijke jaren tijdig en volledig beschikbaar worden gesteld op de corresponderende begrotingsartikelen.
- Er een volledig en actueel overzicht wordt bezorgd aan het departement en kabinet Financiën en Begroting van de geplande aanwending van de AGODI-provisie. Dit overzicht wordt per begrotingsronde geactualiseerd en bij elke aanvraag voor begrotingsakkoord waarbij de financiering voorzien is vanuit de AGODI-provisie, zodat

het departement en kabinet Financiën en Begroting te allen tijde over een actueel overzicht beschikt.

Met collegiale groeten,

Getekend door Ben Weyts (Signature)
Getekend op: 2026-03-05 21:50:54 +01:0
Reden: Ik keur dit document goed

Weyts Ben

Vlaamse
overheid

Ben Weyts

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën,
Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn